

Rozdział II.

Jak organizować radę rodziców?

Pierwszy krok

Przystępując do organizowania rady rodziców należy starannie przeanalizować art. 83 ustawy Prawo oświatowe, zwracając szczególną uwagę na dwa jego aspekty. Po pierwsze: zapis, że: „W szkołach i placówkach (...), działają rady rodziców (...)” zobowiązuje do obligatoryjnego powołania rad oraz gwarantuje ich swobodne tworzenie przy pośrednim zobowiązaniu innych organów szkoły (dyrektora i rady pedagogicznej) oraz organu prowadzącego (najczęściej jest to jednostka samorządu terytorialnego) do życzliwego wspierania takich działań. Po drugie: wymóg wyborów tajnych został, uwzględniając dotychczasową praktykę, świadomie wprowadzony przez ustawodawcę, celem m.in. podkreślenia wagi aktu wyborczego i wzmocnienia mandatu osoby wybranej.

Wybory do rady oddziałowej (klasowej)

Wybory do rady klasowej należy przeprowadzić na pierwszym spotkaniu rodziców we wrześniu rozpoczynającego się roku szkolnego. Dobrze, aby wzięła w nim udział jak największa liczba rodziców, dobrze jest też, aby osoby inicjujące powstanie rady rodziców porozmawiały przed wyborami z wychowawcą klasy i zasugerowały mu, by na czas wyborów pozostawił rodziców samych.

1. Zaczynamy od wyboru przewodniczącego i sekretarza zebrania, pamiętając, że protokół z zebrania będzie bardzo ważnym dokumentem uprawomocniającym działania rady klasowej i wybór przedstawiciela rodziców do rady rodziców.
2. Następnie przyjmujemy porządek obrad, powołujemy trzyosobową komisję skrutacyjną (w jej skład nie mogą wchodzić osoby kandydujące do rady klasowej) i określamy liczebność rady klasowej (najczęściej jest to tzw. „trójka”).
3. Podejmujemy w głosowaniu jawnym uchwałę w/s. trybu wyboru przedstawiciela do rady rodziców¹

1

4. Komisja skrutacyjna rejestruje kandydatów do rady klasowej a następnie po wyrażeniu przez nich zgody na kandydowanie przygotowuje karty do głosowania, umieszczając nazwiska kandydatów w porządku alfabetycznym.
5. W trakcie przygotowywania kart rodzice zadają kandydatom pytania. Warto potraktować to poważnie, ponieważ chcąc dokonać świadomego wyboru, prowadzącego do wyłonienia osób, które potrafią coś zrobić dla dobra wspólnego, należy poznać ich poglądy i koncepcję pracy.
6. Po przeprowadzeniu tajnego głosowania komisja skrutacyjna liczy głosy, ogłasza wyniki i sporządza protokół z wyborów².
7. Następnie rada klasowa konstituuje się, wyznaczając spośród siebie przewodniczącego, sekretarza i skarbnika. Zgodnie z podjętą uchwałą przedstawiciel rady klasowej wybrany do rady rodziców bierze udział w jej posiedzeniu.
8. Z przebiegu zebrania sekretarz obrad sporządza protokół podpisany przez protokolanta i przewodniczącego zebrania³.

Ukonstytuowanie się rady rodziców

Zgodnie z art. 83 ustawy Prawo oświatowe wybrani w poszczególnych klasach przedstawiciele tworzą **radę rodziców**. Rada rodziców powinna jak najszybciej spotkać się i ukonstytuować. Można to zrobić tego samego dnia, w którym odbyły się wybory do rad klasowych. Organizatorem pierwszego posiedzenia rady rodziców powinien być przewodniczący ubiegłej kadencji, a w wypadku jego nieobecności dyrektor szkoły. Pierwsze zebranie rady rodziców obraduje w trybie analogicznym, jak walne zebranie rodziców klas, z zastrzeżeniem braku obowiązku dokonywania jakichkolwiek wyborów w trybie tajnym. Rada rodziców ze swego grona wybiera **komisję rewizyjną rady**, określając wcześniej w formie **uchwały** jej liczebność⁴. Warto zwracać uwagę, aby do komisji rewizyjnej wchodziły osoby mające **doświadczenie finansowo-księgowo**.

²Wzór protokołu komisji skrutacyjnej znajduje się w pliku Dokumenty

³Wzór protokołu z zebrania rodziców uczniów klasy znajduje się w pliku Dokumenty

⁴Wzór uchwały w sprawie liczebności komisji rewizyjnej znajduje się w pliku Dokumenty

W dużych szkołach, w których w skład rady rodziców wchodzi kilkadziesiąt osób, rada rodziców może i powinna wybrać prezydium rady w składzie określonym odrębną uchwałą co ułatwi sprawne jej funkcjonowanie⁵.

Po ukonstytuowaniu się prezydium rady, powinno spotkać się ono z dyrektorem szkoły i radą pedagogiczną celem omówienia form wzajemnych kontaktów i współpracy.

Regulamin Rady Rodziców.

Podstawowym dokumentem, w oparciu o który pracuje rada rodziców jest jej **regulamin**⁶. Zgodnie z art. 83 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy Prawo oświatowe, regulamin określa wewnętrzną strukturę i tryb pracy rady oraz szczegółowy tryb wyborów do rad klasowych i rady rodziców. Wskazane jest również opisanie w regulaminie zasad gospodarki finansowej i wydatkowania **funduszy rady**.

Dobrym rozwiązaniem jest wyznaczenie na pierwszym posiedzeniu rady rodziców **zespołu upoważnionego do przygotowania projektu regulaminu** (wskazane jest, aby w jego skład wchodziły osoby orientujące się w tworzeniu aktów prawnych). Po dyskusji, na następnym posiedzeniu rady rodziców, powinien być on przyjęty w formie uchwały⁷.

UWAGA!

Dla właściwego funkcjonowania rady rodziców konieczne jest, aby działała ona jako autonomiczny organ szkoły. Oznacza to, że:

- 1. rada rodziców musi być całkowicie niezależna od rady pedagogicznej oraz dyrektora szkoły, co powinno przejawiać się m. in.: w sposobie wybierania jej członków, posiadaniem samodzielnego rachunku bankowego oraz suwerennym podejmowaniem wszystkich decyzji,**
- 2. struktura organizacyjna rady rodziców, sposób jej pracy i podejmowania decyzji powinny zapewnić jej niezbędną operatywność,**
- 3. konieczne jest bieżące przekazywanie informacji ogółowi rodziców o prowadzonych przez radę rodziców działaniach,**
- 4. rada rodziców musi posiadać własny budżet i sprawnie nim zarządzać.**

⁵ Wzór uchwały w sprawie liczebności prezydium rady rodziców znajduje się w pliku Dokumenty

⁶ Przykładowy regulamin rady rodziców znajduje się w pliku Dokumenty

7